

Powiatowy Urząd Pracy

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

**W POWIECIE BIELSKIM
W 2006 ROKU**

SPIS TREŚCI

	Str.
Wstęp	3
1. Analiza bezrobocia według zawodów	5
1.1 Charakterystyka bezrobocia w powiecie bielskim.....	5
1.2 Struktura bezrobocia według zawodów.....	6
1.3 Analiza napływu bezrobotnych według zawodów.....	8
2. Analiza ofert pracy według zawodów	10
2.1 Oferty pracy według zawodów.....	10
2.2 Oferty pracy według grup zawodowych.....	12
3. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych	13
3.1 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie bielskim w 2006 roku.....	13
3.2 Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie.....	15
3.3 Struktura bezrobocia i ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności.....	16
4. Wyniki badań w zakładach pracy	18
4.1 Zakłady pracy według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności.....	19
4.2 Przewidywane przyjęcia i zwolnienia pracowników.....	20
5. Wyniki badań w szkołach ponadgimnazjalnych	23
5.1 Absolwenci według poziomu wykształcenia w powiecie bielskim.....	23
5.2 Struktura zawodowa bezrobotnych absolwentów.....	25
Wnioski	28
Spis wykresów	
Spis tabel	
Aneks statystyczny	

Wstęp

Prowadzenie prawidłowej polityki rynku pracy wymaga systematycznego śledzenia i analizowania zjawisk oraz procesów zachodzących na lokalnym rynku pracy. Dlatego wychodząc naprzeciw tym potrzebom do ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudniania i instytucjach rynku pracy jako jedno z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy, w ramach opracowywania analiz rynku pracy został wprowadzony monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych. (art. 8, ust.1 pkt 3 i 9, ust.1 pkt 9).

Powiatowy Urząd Pracy w Bielsku-Białej przekazuje, zatem do Państwa dyspozycji **„Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie bielskim w 2006 roku”**. opracowany w oparciu o „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Departamentu Rynku Pracy, Warszawa 2003.

Zgodnie z powyższymi zaleceniami przez **monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych** należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowanie na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów kształcenia zawodowego i szkolenia bezrobotnych.

Zawodem deficytowym nazywamy zawód, na który występuje na rynku pracy większe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Natomiast przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Celem niniejszego raportu jest opracowanie możliwych do wykorzystania w praktyce informacji pozwalających na zwiększenie efektywności organizowanych szkoleń, dzięki dostosowaniu ich kierunków do potrzeb pracodawców, a także poprzez udostępnienie wyników działań władzom oświatowym i dyrekcjom szkół, które będą mogły korygować poziom, strukturę i treść kształcenia zawodowego oraz lokalnym władzom samorządowym kształtującym politykę przeciwdziałania bezrobociu.

Monitoringu służyć ma również stworzeniu bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym

i krajowym, usprawnieniu poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Usprawnieniu pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na rok przyszły oraz przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów. A także ułatwieniu realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

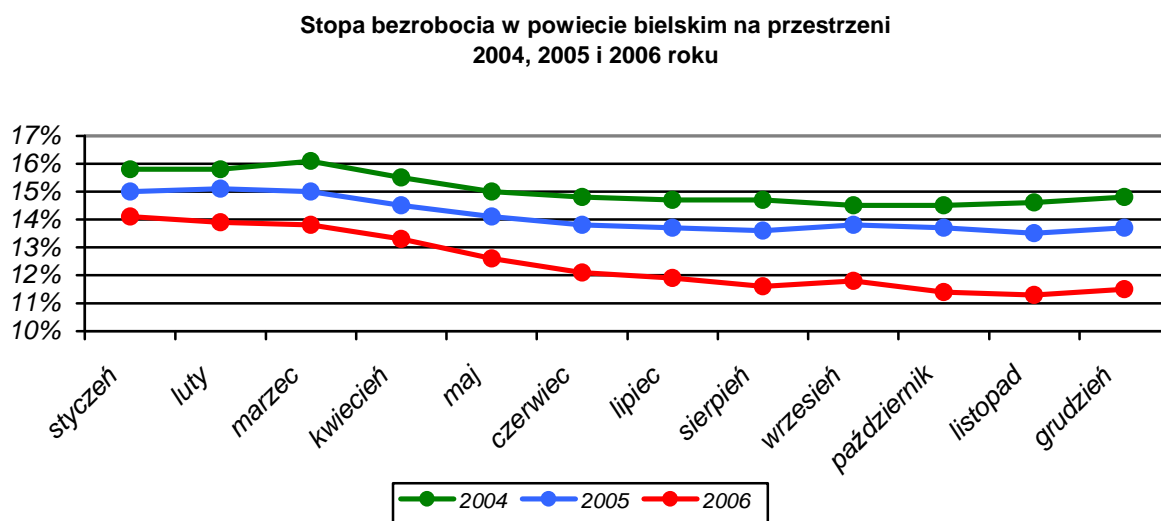
Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych opracowywany jest dwa razy w roku. Jako źródło informacji służą załączniki nr 2 i 3 do sprawozdania MIPS-01. Zakres danych w nich zawarty obejmuje liczbę osób zarejestrowanych jako bezrobotne, bezrobotne kobiety, osoby do 12 m-cy od ukończenia nauki oraz bezrobotnych poprzednio pracujących według okresu pozostawania bez pracy oraz oferty pracy (zgłoszone przez pracodawców wolne miejsca zatrudnienia, miejsca przygotowania zawodowego, stażu oraz przyjęte do realizacji miejsca pracy w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych, a także w ramach umów zlecenia) według zawodów oraz według Polskiej Klasyfikacji Działalności.

Niniejszy raport roczny został dodatkowo wzbogacony o część prognostyczną, do której opracowania zostały wykorzystane wyniki sondażowych badań ankietowych przeprowadzonych w listopadzie 2007 roku w szkołach ponadgimnazjalnych oraz na próbie zakładów pracy z terenu powiatu bielskiego.

1. Analiza bezrobocia według zawodów

Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2006 w powiecie bielskim wyniosła **11,5%** (5201 osób). Jest ona o 2,2 pkt. procentowego niższa w stosunku do stopy bezrobocia na koniec 2005 roku. Taka sytuacja wpisuje się w stałą tendencję spadku stopy bezrobocia w powiecie bielskim systematycznie obserwowaną od kilku lat. (Wykres 1.)

Wykres 1.

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy Bielsku-Białej

Stopa bezrobocia w powiecie bielskim jest również niższa w stosunku do stopy bezrobocia w skali województwa (**12,8%**), jak i w skali całego kraju (**14,9%**).

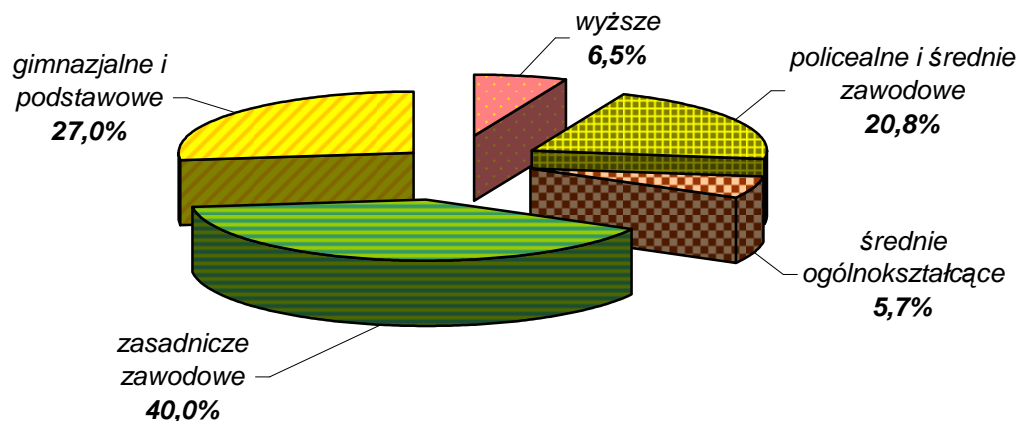
1.1 Charakterystyka bezrobocia w powiecie bielskim

Podjmując próbę scharakteryzowania problemu bezrobocia w powiecie na wstępie została przeanalizowana struktura bezrobotnych ze względu na poziom wykształcenia, wiek, płeć, okres pozostawania bez pracy oraz posiadany zawód.

Wśród osób zarejestrowanych jako osoby bezrobotne, jak widać na poniższym wykresie, najczęściej posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe (**40,0%**). Co trzeci bezrobotny nie posiada zawodu wyuczonego. Do tej grupy należą również osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Wykształcenie średnie zawodowe posiada **20,8%** bezrobotnych, a **6,5%** to osoby z wykształceniem wyższym.

Wykres 2.

**Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia
w powiecie bielskim (stan na koniec 2006 roku)**

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku-Białej

Kobiety stanowią **57,5%** wśród osób zarejestrowanych w urzędzie. Osoby młode do 25 roku życia to **15,9%** zarejestrowanych, a **22,8%** to osoby po 50 roku życia. Znaczną większości (**61%**) osób figurujących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy to osoby długotrwale bezrobotne.

1.2 Struktura bezrobocia według zawodów

Charakterystyka bezrobocia wymaga szczegółowego zbadania struktury bezrobotnych pod względem posiadanego zawodu. Dzięki temu możliwe jest wyłonienie tych kategorii zawodowych, które cechują się najliczniejszą grupą bezrobotnych.

Poniższa tabela przedstawia 10 zawodów, w których liczba bezrobotnych jest największa. Największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby w zawodzie sprzedawcy- **547** osób, co stanowi **10,5%** ogółu zarejestrowanych. Aż **89,2%** spośród zarejestrowanych w tym zawodzie to kobiety. Kolejną pod względem wielkości grupę stanowią robotnicy pomocniczy przy pracach prostych w przemyśle (**210**). Natomiast trzecią grupę zawodową pozostającą w ewidencji Urzędu w liczbie **184** stanowią pracownicy biurowi.

Pośród bezrobotnych najliczniejszymi grupami zawodowymi są także robotnicy budowlani, sprzątaczkę, robotnicy gospodarczy, murarze, ślusarze, kucharze, pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle.

Tabela nr 1.

Bezrobotni według zawodów w powiecie bielskim w 2006 roku

lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni (stan na 31.12.2006)
1.	sprzedawca	547
2.	robotnik pomocniczy przy pracach prostych w przemyśle	210
3.	pracownik biurowy	184
4.	robotnik budowlany	179
5.	sprzątaczkę	152
6.	robotnik gospodarczy	147
7.	murarz	96
8.	ślusarz	88
9.	kucharz	77
10.	pozostali robotni przy pracach prostych w przemyśle	71

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku-Białej

Grupę **378** bezrobotnych stanowią osoby bez zawodu, w tym **234** kobiet. Do tej grupy osób zaliczają się zarówno osoby z wykształceniem podstawowym jak i średnim, nieposiadające świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego i jednocześnie nieposiadające udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie.

Badanie struktury bezrobocia według grup dużych wskazało, że największe bezrobocie dotyka robotników pomocniczych w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie. Osoby należące do tej grupy stanowią **12,4%** ogółu bezrobotnych. Warto zwrócić uwagę, że w tej grupie najliczniejszą reprezentację stanowią robotnicy pomocniczy przy pracach prostych w przemyśle i robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym.

Na drugim miejscu wśród grup dużych znajduje się grupa: modelki, sprzedawcy i demonstratorzy. Stanowi ona **12,3%** ogółu i jest to w stu procentach grupą elementarną sprzedawców i demonstratorów.

Ponad **10%** bezrobotnych zalicza się do grupy dużej: pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach. Najliczniejszą grupą elementarną w tej kategorii są pomoce

i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne. Procentowy udział tej grupy zawodowej kształtuje się na poziomie **5,2%** ogółu bezrobotnych.

1.3 Analiza napływu bezrobotnych według zawodów

Jednym z elementów monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy jest również analiza napływu osób do bezrobocia według zawodów. Ranking zawodów pod względem napływu bezrobotnych sporządzony w oparciu o dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku-Białej ukazuje, że wśród 10 zawodów, które cechują się największą liczbą osób zarejestrowanych na przestrzeni 2006 roku, na pierwszym miejscu znalazł się zawód sprzedawca (**662** osób). Rejestracja bezrobotnych na przestrzeni 2006 roku, kształtująca się na poziomie powyżej 100 osób dotyczy także zawodu: pracownik biurowy, robotnik gospodarczy, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, robotnik budowlany oraz monter podzespołów zespołów elektronicznych. Dużą grupę stanowią ponad to kucharze, sprzątaczkę oraz ślusarze.

Tabela 2.

Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie bielskim w 2006 roku

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	W tym		
			Kobiety	Absolwenci	
				razem	kobiety
1.	sprzedawca	662	566	47	39
2.	pracownik biurowy	201	169	14	10
3.	robotnik gospodarczy	193	34	1	0
4.	robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	187	89	4	4
5.	robotnik budowlany	184	1	1	0
6.	monter podzespołów i zespołów elektronicznych	135	126	3	3
7.	kucharz	82	49	16	6
8.	krawiec	81	80	1	1
9.	sprzątaczkę	79	76	1	1
10	ślusarz	78	1	3	0

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy

Obok wyżej wymienionych zawodów drugą co do wielkości grupę stanowią bezrobotni sklasyfikowani jako nie posiadający zawodu. Ponad **9,5%** (**495**) zarejestrowanych w 2006 roku należy do tej grupy, z czego **53,7%** stanowią kobiety, a **21,2%** absolwenci.

Wyniki analizy napływu do bezrobocia ze względu na przynależność do dużych grup zawodowych pokazały, że najliczniejszą grupą dużą, są modelki, sprzedawcy i demonstratorzy. Procentowy udział tej grupy wśród ogółu bezrobotnych kształtuje się na poziomie **12,7%**. Dotyczy to grupy elementarnej: sprzedawcy i demonstratorzy. Drugie miejsce w napływie do bezrobocia zajmuje grupa zawodowa: robotnicy pomocniczy w transporcie, górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie (**10,8%**). Z czego najliczniejszą grupę stanowią robotnicy przy pracach prostych w przemyśle. Do PUP w dużym stopniu trafiają również przedstawiciele takich grup zawodowych jak: pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (**8,3%**) oraz pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach (**8,2%**)

Podsumowując na tym etapie analizę zawodów nadwyżkowych i deficytowych w powiecie bielskim można stwierdzić, że największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych stanowią osoby, od których nie są wymagane prawie żadne kwalifikacje. Głównie są to osoby bez zawodu lub z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Są to przede wszystkim przedstawiciele takich zawodów jak sprzedawca. Potwierdza to zarówno wskaźnik „napływu” bezrobotnych w 2006 roku jak i ogólna liczebność tej grupy wśród zarejestrowanych w PUP. Związane jest to przede wszystkim z dużą fluktuacją tego zawodu na rynku pracy oraz możliwością szybkiego i taniego wyszkolenia nowego pracownika.

Charakterystycznym natomiast w ostatnim czasie może być udział w czołówce zawodów nadwyżkowych pracowników biurowych z wykształceniem średnim. Jest to niewątpliwie wynik coraz wyższych oczekiwań pracodawców wobec pracowników tego sektora dotyczących między innymi wykształcenia wyższego, znajomości języków obcych, biegłej obsługi różnych urządzeń biurowych, wszechstronność czy dyspozycyjność.

2. Analiza ofert pracy według zawodów

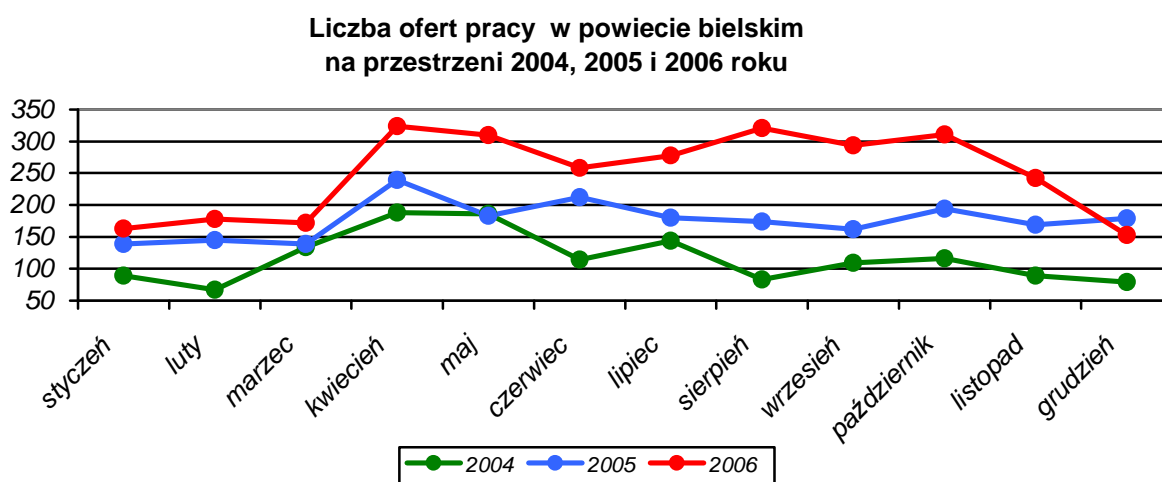
Analiza popytu na pracę jest elementem niezbędnym w warunkach gospodarki rynkowej, gdyż stanowi ona istotne źródło informacji dla uczestników lokalnego rynku pracy. Szczególnie zaś dla władz samorządowych i oświatowych, które mają możliwość kreowania działań na rzecz przeciwdziałania bezrobociu.

Powiatowy Urząd Pracy w 2006 roku w zakresie ofert pracy współpracował z 501, pracodawcami z terenu powiatu bielskiego, co stanowi **3,6%** ogółu podmiotów gospodarczych, mających swą siedzibę na terenie badanego powiatu.

Wyniki analizy wykazały znaczny wzrost liczby ofert pracy w 2006 roku. Do Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku-Białej zgłoszone zostały **3004** wolne miejsca zatrudnienia z terenu powiatu bielskiego. W porównaniu do roku poprzedniego mamy do czynienia ze wzrostem o 42%, co w liczbach bezwzględnych daje wzrost o 889 ofert pracy.

Jak obrazuje poniższy wykres jest to zjawisko z jakim mamy do czynienia w powiecie bielskim od kilku lat. Podczas, gdy w 2004 roku liczba zgłoszeń wolnego miejsca zatrudnienia wyniosła **1398**, w roku 2005-**2115**, to w roku 2006 nastąpił wzrost do **3004** ofert Pracy. Zatem można zauważyć wyraźną korelację między liczbą ofert pracy, która systematycznie wzrasta a stopą bezrobocia, która natomiast systematycznie spada.

Wykres 3.

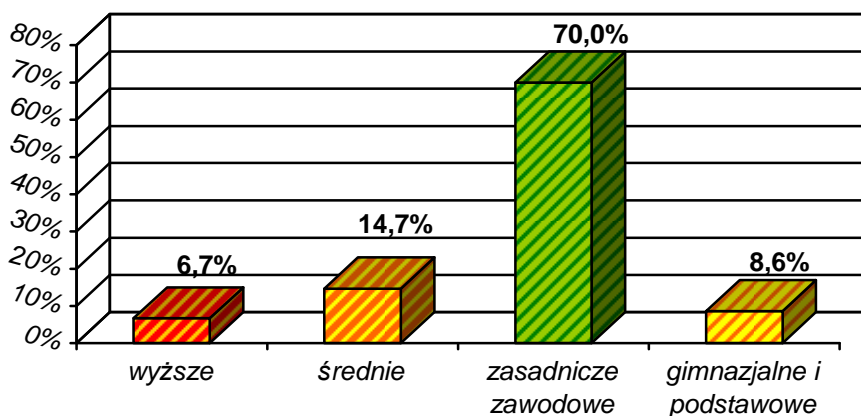
2.1 Ofert pracy według zawodów

W analizowanym okresie najczęściej (**70%**) ofert pracy skierowanych było do osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym, następnie średnim (**14,7%**). Najmniej

propozycji zatrudnienia skierowanych było do osób posiadających wykształcenie wyższe (6,7%).

Wykres nr 4.

Struktura ofert pracy według poziomu wykształcenie w powiecie bielskim w 2006 roku

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy

Szczegółowa analiza zgłoszeń wolnego miejsca zatrudnienia pozwoliła na stworzenie rankingu ofert pracy według zawodów, co zostało zobrazowane w tabeli nr 3.

Na przestrzeni omawianego okresu największym zainteresowaniem wśród pracodawców cieszył się zawód sprzedawcy (343 oferty). Na drugim miejscu znalazły się propozycje zatrudnienia dla pozostałych robotników przy pracach prostych w przemyśle (167). Niewiele mniej ofert pracy na stanowisko robotnik gospodarczy (164) i robotnik budowlany (163). Pozostałe zawody, w których została zgłoszona największa liczba ofert pracy w 2006 roku to: szwaczka, krawiec, kierowca samochodu ciężarowego, murarz, magazynier oraz pracownik biurowy.

Tabela nr 3.

Ofert pracy według zawodów w powiecie bielskim w 2006 roku

Lp.	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w 2006 roku
1.	sprzedawca	343
2.	pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	167
3.	robotnik gospodarczy	164
4.	robotnik budowlany	163
5.	szwaczka	85
6.	krawiec	83
7.	kierowca samochodu ciężarowego	79
8.	murarz	78
9.	magazynier	72
10.	pracownik biurowy	71

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy

2.1 Ofert pracy według grup zawodowych

Biorąc pod uwagę duże grupy zawodowe najwięcej (**13,2%**) ofert pracy skierowanych było do grupy: robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie. Wśród propozycji pracy na drugim miejscu znalazły się oferty dla pozostałych robotników przemysłowych i rzemieślników (**12,1%**). W tej grupie największe zapotrzebowanie dotyczyło głównie piekarzy, cukierników i pokrewnych następnie grupy zawodowej jaką są: krawcy, kapelusznicy i pokrewni oraz szwaczki, hafciarki i pokrewni. Na trzecim miejscu znalazły się natomiast oferty pracy dla modelek, sprzedawców i demonstratorów (**11,6%**). W tej grupie, co wykazała już wcześniejsza analiza zapotrzebowanie dotyczy tylko sprzedawców i demonstratorów. Według danych PUP w powiecie bielskim również stosunkowo dużo ofert (**8,6%**) skierowanych było do grupy zawodowej: górnicy i robotnicy budowlani. W tej grupie szczególnie zaś do murarzy i pokrewnych oraz malarzy budowlanych.

3. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Kluczowym zadaniem tej analizy jest identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy. Zostanie ona dokonana w oparciu o przyjęty wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu k ($W_{n,II}^k$)

$$W_{n,II}^k = \frac{\overline{O}_{II}^k}{\overline{B}_{II}^k}$$

gdzie:

\overline{B}_{II}^k - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w 2006 roku.

\overline{O}_{II}^k - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w 2006 roku.

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,II}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,II}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),

$W_{n,II}^k > 1,1$ to zawody deficytowe

3.1 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie bielskim w 2006 roku

Analiza ilościowa pozwoliła na zidentyfikowanie zawodów deficytowych, czyli takich, w przypadku których mamy do czynienia z większym popytem pracodawców niż podażą w tych zawodach. Uwaga jednak zostanie poświęcona głównie tym zawodom, których wykonywanie wymaga specjalnych kwalifikacji i umiejętności, a przedstawiciele tych zawodów nie mogą być zastąpieni przez inne osoby.

Zatem do zawodów o najwyższym wskaźniku deficytu, w przypadku, których pojawiła się przynajmniej średnio jedna miesięcznie oferta pracy należą:

- przetwórcza ryb;
- operator urządzeń pakujących;
- monter żaluzji;
- tynkarz;
- spawacz ręczny łukiem elektrycznym;
- pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle;
- operator koparek i zwałowarek;
- malarz-tapeciarz;

- brukarz;
- tokarz;

Natomiast wskaźnik intensywności deficytu osiągnął maksimum w przypadku operatora urządzeń do nakładania powłok galwanicznych. Oznacza to, że w 2006 pojawiła się średnio przynajmniej raz w miesiącu oferta pracy w tym zawodzie, nie było jednak osób zarejestrowanych w tym zawodzie.

W przeciwieństwie do zawodów deficytowych zawody nadwyżkowe cechuje niedostosowanie do potrzeb lokalnego rynku pracy. Oznacza to że podaż pracy w tych zawodach znacznie przekracza popyt na pracę.

Do zawodów, w których nie pojawiły się na przestrzeni 2006 roku żadne oferty a jednocześnie figurują osoby zarejestrowane w tych zawodach należy zaliczyć:

- pedagog;
- socjolog;
- technik żywienia i gospodarstwa domowego;
- organizator obsługi turystycznej;
- pozostali mechanicy pojazdów samochodowych;
- pozostali kierowcy samochodów osobowych;
- pozostali ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewni;
- pozostali ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewni;
- pozostali monterzy wyrobów złożonych;
- aparatury procesów chemicznych;
- krojczy;
- pozostałe szwaczki, hafciarki i pokrewni;
- sortowacz;
- pozostali ogrodnicy sadownicy i pokrewni;
- pozostali tkacze, dziewiarze i pokrewni;
- monter pojazdów i urządzeń transportowych;

Spośród zawodów nadwyżkowych na szczególną uwagę zasługują zawody: sprzedawca, kucharz czy pracownik biurowy. Są to bowiem te zawody, w których występuje największe bezrobocie.

Otrzymane wyniki analizy w odniesieniu do dużych grup zawodów pokazują, że do grup zawodów, które wykazują deficyt na rynku pracy w powiecie bielskim zaliczają się tylko grupy zawodowe leśników i rybaków oraz nauczycieli praktycznej nauki zawodu i instruktorów. Zrównoważona relacja między podażą a popytem na pracę dotyczy zaledwie

jednej grupy zawodowej. Jak są górnicy i robotnicy budowlani. Wszystkie pozostałe grupy zawodowe cechuje nadwyżka podaży pracy w stosunku do popytu.

3.2. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie

Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie został sporządzony w oparciu o wskaźnik długotrwałego bezrobocia ($W_{d,II}^k$)

$$W_{d,II}^k = \frac{B_{d,II}^k}{B_{II}^k} \cdot 100\%$$

gdzie:

$B_{d,II}^k$ - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, według stanu w końcu danego roku,

B_{II}^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k według stanu w końcu danego roku.

Na tej podstawie można stwierdzić, że na pierwszym miejscu wśród grup zawodów generujących długotrwałe bezrobocie znalazły się grupy zawodowe takie jak: nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy, w przypadku której wskaźnik długotrwałości bezrobocia wyniósł 1, co w praktyce oznacza, że na koniec roku 2006 wszystkie osoby bezrobotne w tej grupie posiadały status długotrwałe bezrobotne (pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy). Drugie miejsce w powyższym rankingu zajmuje grupa zawodowa: kierownicy małych przedsiębiorstw, a trzecie leśnicy i rybacy. Wskaźnik ponad 50% osób o statusie długotrwałe bezrobotnych ($W_{d,II}^k > 0,5$) na koniec grudnia 2006 roku dotyczy grup zawodowych pracowników przy pracach prostych w handlu i usługach; górników i robotników budowlanych; robotników pomocniczych w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie a także operatorów i monterów maszyn.

Analiza wyników pokazała, że najniższy wskaźnik długotrwałości bezrobocia cechował reprezentantów grup zawodów, które nie wymagały wysokich kwalifikacji i dużej wiedzy teoretycznej, do wykonywania przeważnie prostych i rutynowych prac. Natomiast najwyższy wskaźniki długotrwałego bezrobocia cechuje przedstawiciele grup zawodów, które wymagały zdecydowanie wyższych i bardziej specjalistycznych kwalifikacji oraz umiejętności.

3.3 Struktura bezrobocia i ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności

Podjmując próbę zanalizowania zawodów deficytowych i nadwyżkowych należy również zwrócić uwagę na strukturę bezrobocia i oferty pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)

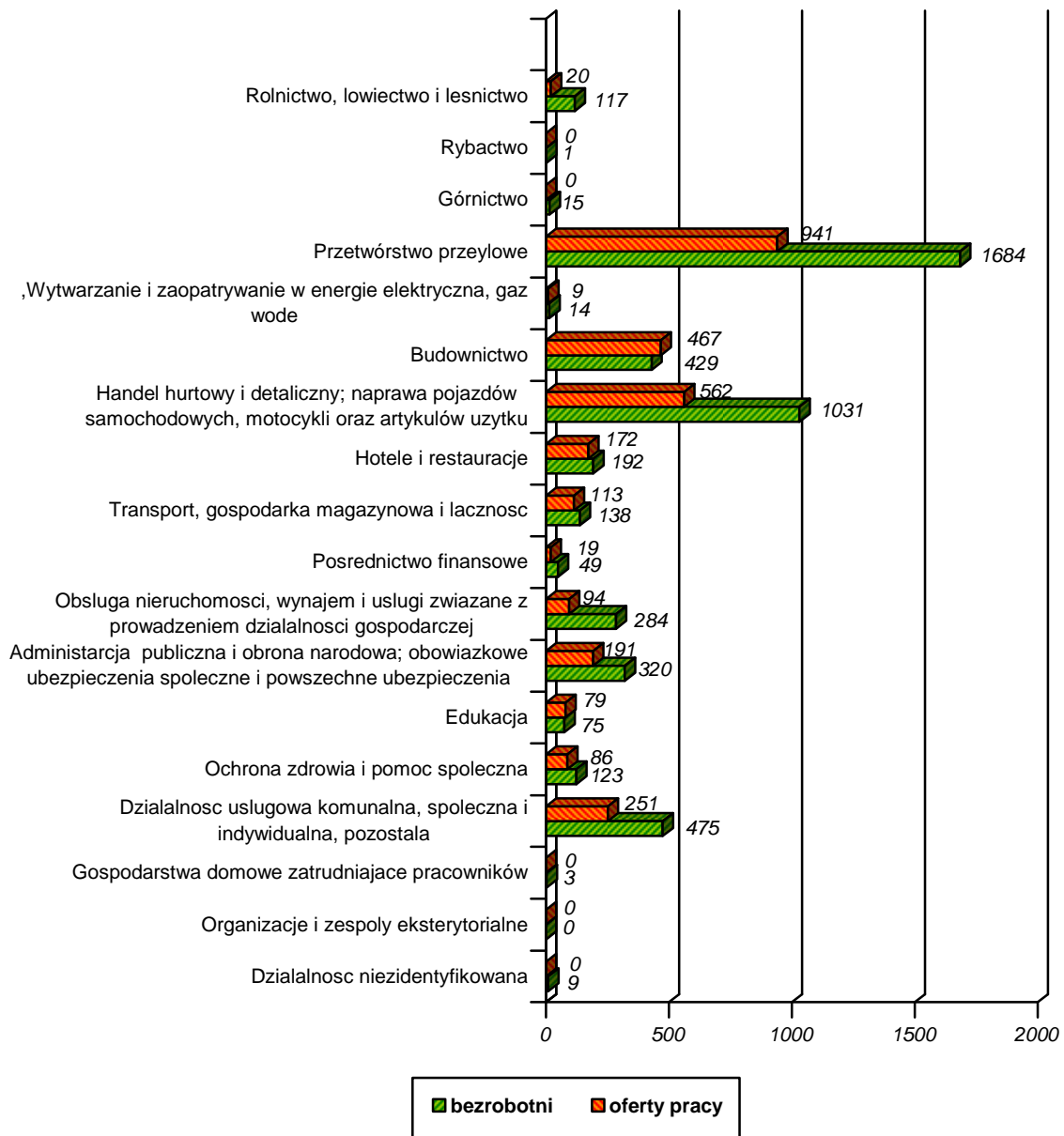
Sekcją, w której zaobserwowano w 2006 roku największy napływ bezrobotnych jest przetwórstwo przemysłowe. Dotyczy to blisko 1/3 ogółu zarejestrowanych w badanym okresie. Drugą, co do wielkości sekcją pod względem napływu bezrobotnych jest handel hurtowy i detaliczny, naprawy sprzętu mechanicznego, motocykli oraz artykułów przeznaczenia użytku domowego (**20,8%** zarejestrowanych bezrobotnych w 2006 roku). Blisko **10%** zarejestrowanych w badanym roku należało do sekcji PKD: działalności usługowa, komunalna, społeczna, indywidualna oraz ochrona zdrowia i opieka społeczna

Porównując ilość zarejestrowanych bezrobotnych z ilością zgłoszonych ofert w 2006 roku można zauważyć, że dużej ilości rejestrujących się bezrobotnych w danej sekcji towarzyszy duża liczba zgłaszanych ofert. Największa, bowiem liczba ofert została zgłoszona w sekcjach przetwórstwo przemysłowe (**31,3%** ogółu ofert pracy), handel hurtowy i detaliczny, naprawy sprzętu mechanicznego, motocykli oraz art. przeznaczenia użytku domowego (**18,7 %**). Jeżeli chodzi o sekcję budownictwo to w 2006 roku liczba ofert pracy przewyższyła liczbę osób, które zarejestrowały się w tym roku, a których ostatnie miejsce zatrudnienia miało miejsce właśnie w budownictwie.

Największa dysproporcja między ilością ofert pracy a liczbą zarejestrowanych w 2006 roku bezrobotnych dotyczy takich sekcji jak: przetwórstwo przemysłowe oraz handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego. Dodatkowo dysproporcja ta wzrasta jeżeli weźmiemy pod uwagę osoby pozostające w ewidencji PUP, zarejestrowane przed 2006 rokiem

Wykres 5.

Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie bielskim w 2006 roku

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku-Białej

4. Wyniki badania w zakładach pracy

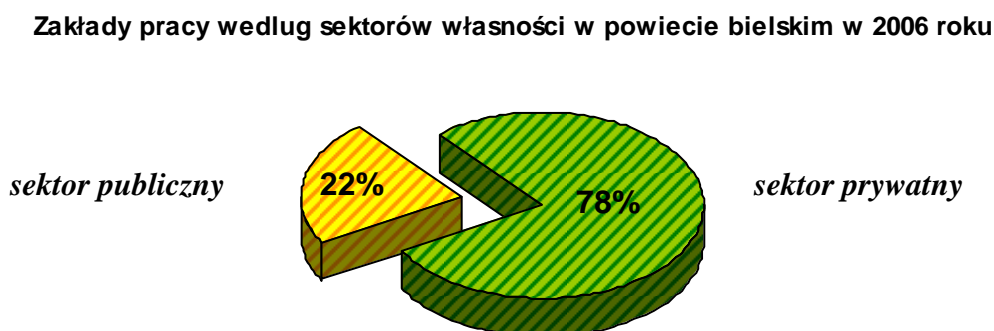
Część prognostyczna raportu została opracowana w oparciu o wyniki sondażowego badania w zakładach pracy przeprowadzonego w listopadzie 2006 roku. Badanie było przeprowadzone drogą listowną-metoda ankietową. Próba 343 zakładów została wyselekcjonowana przez Główny Urząd Statystyczny spośród 13748 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie powiatu bielskiego. Celem badania było uzyskanie informacji o stanie zatrudnienia w zakładach pracy, zmianach kadrowych dokonanych w badanym roku a przede wszystkim o planowanych przyjęcia i zwolnieniach w 2007 roku.

Wnioski, zawarte w raporcie opierają się na liczbie 123 prawidłowo ankiet wypełnionych przez respondentów. Wśród zakładów, które odesłały wypełnione ankiet znalazło się **56,1%** firm, w których liczba pracujących nie przekroczyła 9 osób, **23,6%** z liczbą pracujących między 10 a 49 osób, **11,4%** między 50a 249 i wreszcie **8,9%** z liczbą pracujących minimum 250 osób.

4.1 Zakłady pracy według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności

Poniższy wykres obrazuje jak wygląda struktura zakładów pracy w powiecie bielskim biorąc pod uwagę sektor własności. Otóż **78%** przebadanych firm należy do sektora prywatnego a tylko **22%** do sektora publicznego. Również podział na sektor prywatny i publiczny ze względu na liczbę pracujących pokazuje przeważającą ilość osób pracujących w sektorze prywatnym (**82%**) w stosunku do osób pracujących w sektorze publicznym (**18%**).

Wykres 6.

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku-Białej

Zdecydowaną przewagę w strukturze przebadanych zakładów pracy w podziale na gminy stanowią zakłady pracy z terenu gminy Czechowice-Dziedzice-**30,1%**. Z tym związany jest również największy odsetek zatrudnionych na terenie tej gminy. Na drugim miejscu pod względem liczby zakładów pracy znajduje się gmina Jasienia-**14,6%**, następnie gmina Wilamowice-**11,4%**.

Tabela 4.

Zakłady pracy w powiecie bielskim w 2006 roku w podziale na gminy

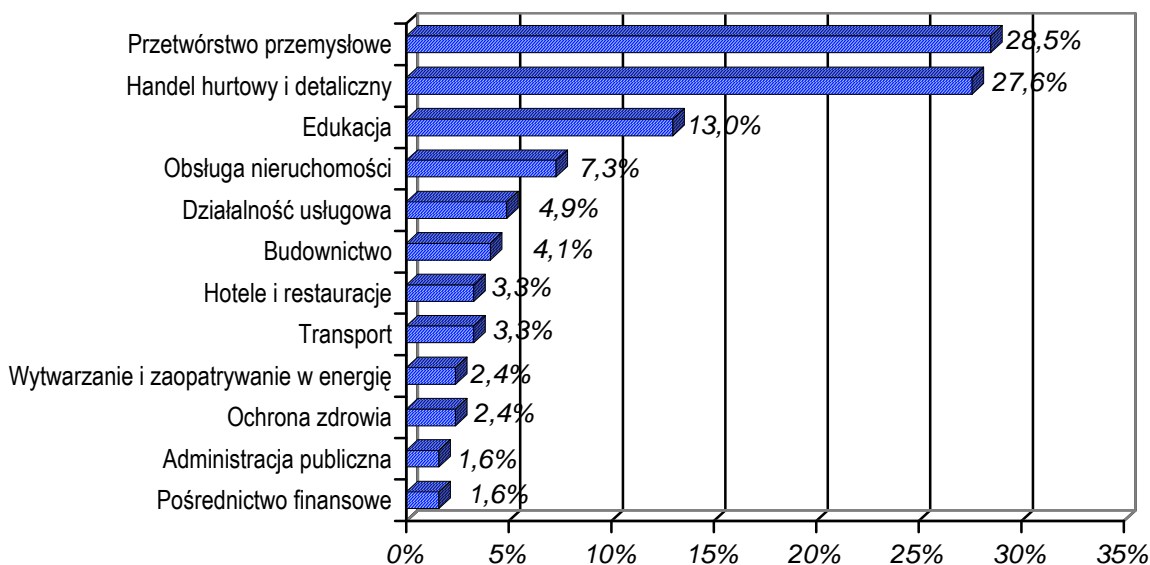
Gmina	Zakłady pracy	Zatrudnieni
	[%]	[%]
Szczyrk	4,1%	1,2%
Bestwina	8,9%	6,0%
Buczkowice	7,3%	8,5%
Czechowice-Dziedzice	30,1%	50,9%
Jasienia	14,6%	9,2%
Jaworze	2,4%	4,7%
Kozy	9,8%	2,9%
Porąbka	7,3%	2,4%
Wilamowice	11,4%	9,4%
Wilkowice	4,1%	4,9%
OGÓŁEM	100%	100%

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku-Białej

Najwięcej respondentów, biorących udział w badaniu, prowadzi działalność w sektorze przetwórstwo przemysłowe- **28,5%**, niewiele mniej, bo **27,6%** prowadzi działalność handlową (handel hurtowy i/lub detaliczny), **13,0%** podmiotów działa w sektorze edukacja a **7,3%** prowadzi działalność związana z obsługą nieruchomości. Pozostałe sekcje PKD, w których na podstawie badań odnotowano wskazania poniżej 5% to działalność usługowa, budownictwo, hotele i restauracje, transport, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię, ochrona zdrowia, administracja publiczna oraz pośrednictwo finansowe.

Wykres 7.

Zakłady pracy według sekcji PKD w powiecie bielskim w 2006 roku

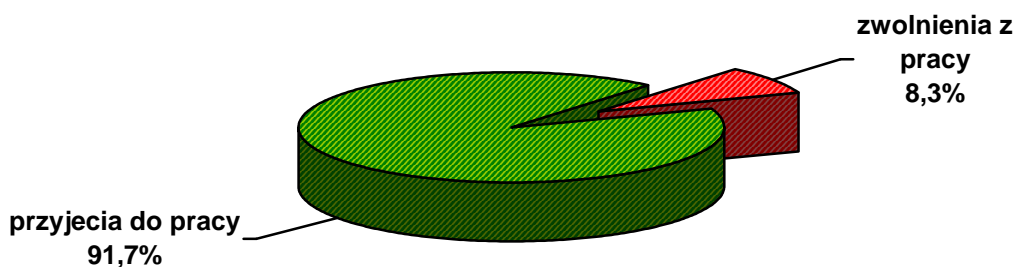
Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku-Białej

4.2 Przewidywane przyjęcia i zwolnienia pracowników

Jak już wcześniej zostało zasygnalizowane niezwykle ważnym elementem badania było pytanie dotyczące planowanych przyjęć i zwolnień pracowników. Wyniki ujawniają, że spośród wszystkich ruchów kadrowych planowanych w okresie od 31 października 2006 do 31 października 2007 zdecydowanie przeważać będą przyjęcia do pracy (**91,7%**) w stosunku do zwolnień z pracy (**8,3%**).

Wykres 8.

Przewidywane przyjęcia oraz zwolnienia pracowników w powiecie bielskim w okresie od 31.10.2006 do 31.10.2007 roku

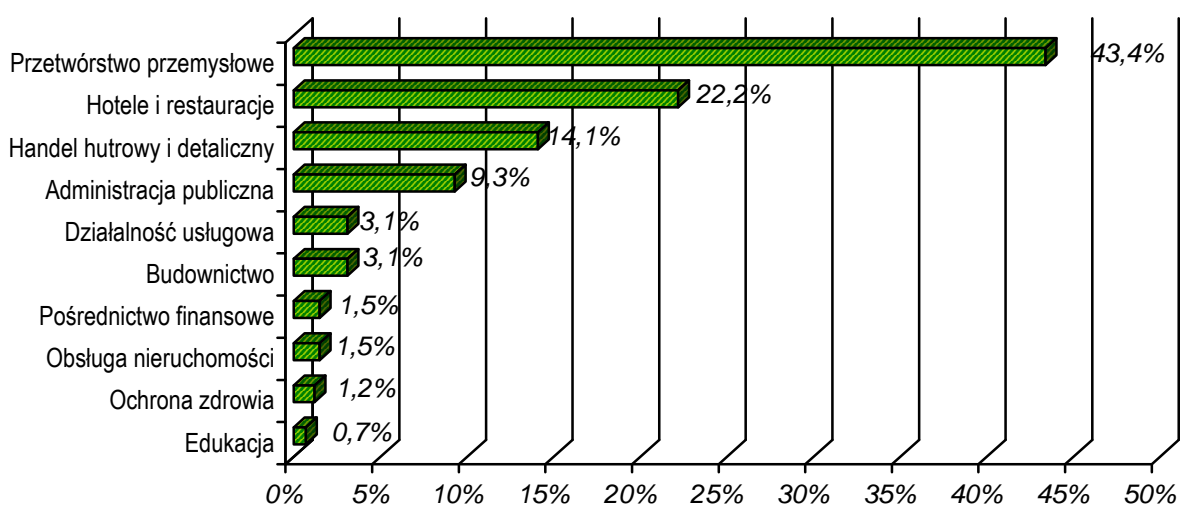

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku-Białej

Sekcją, w której planowana jest największa liczba przyjęć jest przetwórstwo przemysłowe (**43,4%** wszystkich planowanych przyjęć). Na drugim miejscu jest sekcja hotele i restauracje (**22,2%**). W okresie od 31.10.2006 do 31.10.2007 roku również stosunkowo dużo przyjęć do pracy przewiduje się w sekcjach handel hurtowy i detaliczny (**14,1%**) oraz administracja publiczna (**9,3%**).

Wykres 9.

**Planowane przyjęcia do pracy w powiecie bielskim według sekcji PKD
w okresie od 31.10.2006 do 31.10.2007 roku**

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku-Białej

Próba zbadania przewidywanej liczby przyjęć pracowników dotyczyła również absolwentów. Wyniki badania, w którym respondenci zostali zapytani o gotowość zatrudnienia absolwentów, pokazały, że spośród wszystkich planowanych przyjęć do pracy na terenie powiatu bielskiego **29,2%** stanowią będą właśnie przyjęcia absolwentów.

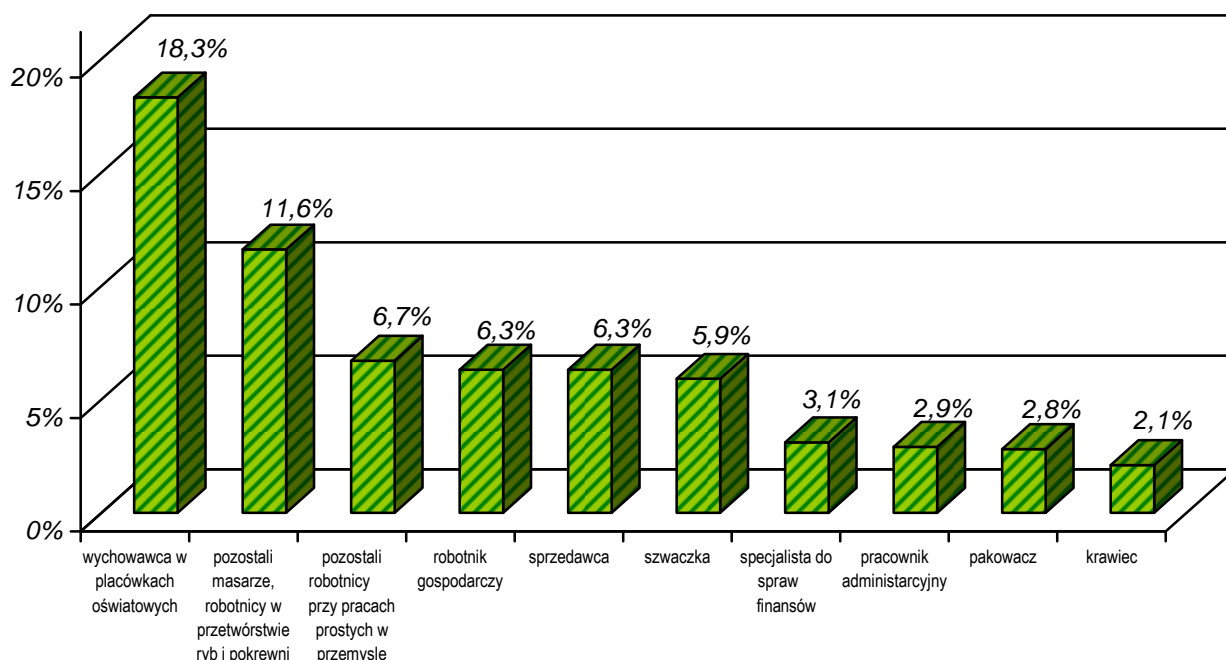
Natomiast, jeżeli zbadamy planowaną liczbę zwolnień to można zauważyć, że sekcja, w której przewiduje się największą ich liczbę jest handel hurtowy i detaliczny-**43,3%**. Na drugim miejscu pod względem przewidywanej liczby zwolnień jest przetwórstwo przemysłowe **19,7%** Stosunkowo duża liczba zwolnień planowana jest również w sekcjach budownictwo (**16,8%**) oraz ochrona zdrowia (**13,5%**). Pozostałe sekcje cechuje stosunkowo niewielka liczba zwolnień.

Jeżeli natomiast przeanalizujemy problem prognozowanej liczby przyjęć i zwolnień według konkretnych zawodów okazuje się, że zawodem, w odniesieniu do którego w 2007

roku planowane jest największe zapotrzebowanie ze strony pracodawców są wychowawcy w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych (**18,3%** wszystkich przyjęć do pracy). Na drugim miejscu przewiduje się oferty pracy dla pozostałych masarzy, robotników w przetwórstwie ryb i pokrewnych (**11,6%**) a na trzecim dla pozostałych robotników przy pracach w przemyśle (**6,7%**). Do zawodów, cieszących się największym zainteresowaniem ze strony firm należy ponadto: robotnik gospodarczy, sprzedawca, szwaczka, specjalista do spraw finansów, pracownik administracyjny, pakowacz i krawiec.

Wykres 10.

Planowane przyjęcia do pracy w powiecie bielskim według zawodów
w okresie od 31.10.2006 do 31.10.2007 roku

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku-Białej

Najliczniejsze zwolnienia przewidywane są w zawodzie sprzedawcy. Sprzedawcy będą stanowić **26,4%** wszystkich zwolnionych pracowników. Na drugim miejscu będą lakiernicy samochodowi (**16,8%**) oraz w takim samym stopniu operatorzy koparek i zwałowarek. Badanie wśród pracodawców wykazało również planowane zwolnienia w zawodach; piekarz, pakowacz, wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych, opiekun w domu pomocy społecznej oraz pracownik socjalny.

5. Wyniki badania w szkołach ponadgimnazjalnych

Analiza struktury zawodowej absolwentów na lokalnym rynku została przeprowadzona w oparciu o badania ankietowe szkół z powiatu bielskiego zrealizowane w listopadzie 2006 roku. Dane pochodzące ze szkół przyczyniły się to do stworzenia bazy informacyjnej dotyczącej liczby absolwentów w poszczególnych zawodach w 2006 roku oraz przewidywanej liczby absolwentów w 2007 roku.

5.1 Absolwenci według poziomu wykształcenia w powiecie bielskim

Jak pokazuje wyniki szkoły ponadgimnazjalną, na terenie powiatu bielskiego, ukończyło w 2006 roku **886** osób. Najwięcej spośród nich uzyskało wykształcenie średnie ogólnokształcące-**508** osób, następnie średnie zawodowe- **273** osoby i wreszcie najmniej wykształcenie zasadnicze zawodowe -**105** osób.

Tabela 5.

Absolwenci w 2006 roku oraz przewidywani absolwenci w 2007 roku w powiecie bielskim według poziomu wykształcenia

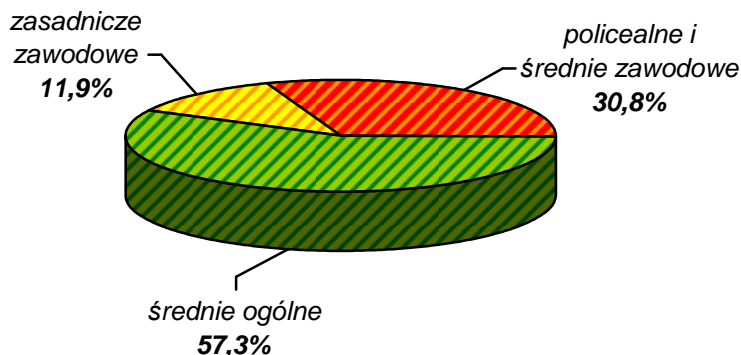
Poziom wykształcenia	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w 2006 roku	Przewidywani absolwenci w 2007 roku
ŚREDNIE ZAWODOWE	273	206
ŚREDNIE OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	508	463
ZAWODOWE	105	67
OGÓLNE	886	736

Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku-Białej

Prognozy na 2007 rok przewidują spadek liczby absolwentów w powiecie bielskim o **16,9%**. Jednak jak pokazują wykresy 11 i 12 struktura absolwentów w układzie procentowym nie ulegnie zasadniczej zmianie. Również w 2007 roku przewiduję się, że w powiecie bielskim, najliczniejszą grupą będą absolwenci z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

Wykres 11.

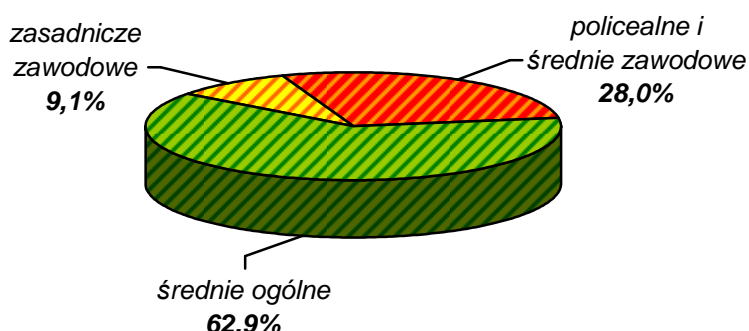
Struktura zawodowa absolwentów według poziomu wykształcenia w powiecie bielskim w 2006 roku

Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku-Białej

Wykres 12.

Przewidywana struktura zawodowa absolwentów według poziomu wykształcenia w powiecie bielskim w 2007 roku

Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku-Białej

Poddając strukturę zawodowa absolwentów szczegółowej analizie można zauważyć, że spośród osób z wykształceniem średnim zawodowym największy odsetek osób (**16,1%**) ukończyło szkołę z zawodem technik mechanik-**44** osoby oraz handlowiec-**41** osób. Z wykształceniem zasadniczym zawodowym najwięcej absolwentów uzyskało zawód; kucharz małej gastronomii (**28** osób), sprzedawca (**21**) i monter elektronik (**18**).

W roku 2007 przewiduje się, że największa liczba absolwentów będzie miała wykształceniem średnie techniczne jako technik elektronik (**55** osób). Liczba absolwentów w tym zawodzie wzrośnie prawie dwukrotnie w stosunku do roku 2006. Natomiast

w przypadku zawodu technik mechanik to liczba absolwentów będzie o połowę mniejsza w stosunku do roku 2006.

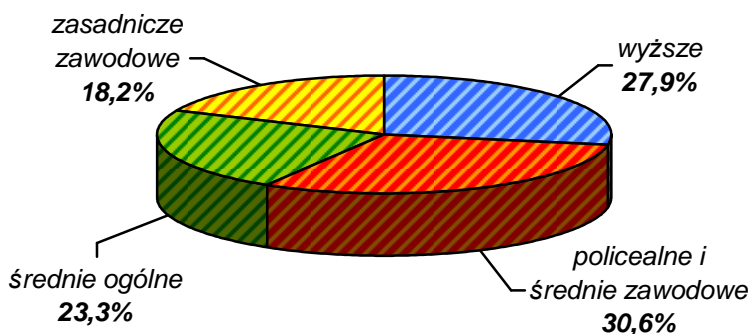
5.2 Struktura zawodowa bezrobotnych absolwentów

Powyższa analiza na podstawie badania w szkołach ponadgimnazjalnych wymaga poszerzenia o zagadnienie bezrobocia wśród absolwentów. Mając, zatem obraz struktury absolwentów w powiecie bielskim można go porównać ze strukturą bezrobotnych absolwentów. Z danych urzędu wynika, że w ogólnej liczbie osób zarejestrowanych na koniec 2006 roku procentowy udział absolwentów w ogólnej liczbie osób kształtuje się na poziomie **5%** tj. 258 osoby.

Największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych absolwentów mają osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (**30,6%**). Na drugim miejscu są absolwenci z wykształceniem wyższym (**27,9%**). Natomiast najmniej wśród absolwentów jest osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (**12,2%**).

Wykres 13.

Struktura zawodowa bezrobotnych absolwentów według poziomu wykształcenia w powiecie bielskim (stan na koniec 2006 roku)

Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku-Białej

Na taką strukturę wykształcenia ma niewątpliwie wpływ liczba absolwentów z poszczególnym poziomem wykształcenia. Dlatego też ze względu na powyższą analizę dużo bardziej interesujące jest zbadanie odsetka osób bezrobotnych w ogólnej liczbie absolwentów z poszczególnym wykształceniem, co zostało zobrazowane w poniższej tabeli.

Spośród wszystkich absolwentów w 2006 roku największe bezrobocie dotknęło absolwentów z wykształceniem średnim zawodowym. Odsetek osób bezrobotnych w tej grupie na koniec października 2006 roku ukształtował się na poziomie **41,8%**. Najmniejsze

natomiast bezrobocie dotyczyło absolwentów z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (**10,2%**).

Jednak jak spojrzymy na to jak zmienił się procentowy udział bezrobotnych wśród absolwentów od końca października do końca grudnia to można zauważyć, że wśród absolwentów z wykształceniem średnim zawodowym nastąpił spadek liczby osób bezrobotnych o **30,7%**. Sytuacja odwrotna miała miejsce natomiast w przypadku osób z wykształceniem zasadniczym w tej grupie nastąpił wzrost liczby bezrobotnych o **46,9 %**.

Tabela 6.

Bezrobotni absolwenci w powiecie bielskim według poziomu wykształcenia w 2006 roku

Poziom wykształcenia	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w 2006 roku	Bezrobotni absolwenci (stan na koniec października 2006)		Bezrobotni absolwenci (stan na koniec grudnia 2006)	
		L	[%]	L	[%]
WYŻSZE	0	77	/	72	/
ŚREDNIE ZAWODOWE	273	114	41,8	79	28,9
ŚREDNIE OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	508	51	10,2	60	11,8
ZASADNICZE ZAWODOWE	105	32	30,5	47	44,8
OGÓLNE	886	274	30,9	258	29,1

Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku-Białej

Tak duży odsetek osób bezrobotnych wśród absolwentów na terenie powiatu bielskiego jest również wynikiem tego, iż osoby, które figurują jako osoby bezrobotne w powiecie bielskim ukończyły szkołę na terenie innego powiatu. Stąd też wynika tak znacząca różnica między odsetkiem bezrobotnych absolwentów w mieście Bielsko-Biała a odsetkiem bezrobotnych absolwentów w powiecie bielskim. *

Szczegółowa analiza liczby absolwentów i liczby zarejestrowanych bezrobotnych pozwala na zidentyfikowanie zawodów najbardziej zagrożonych bezrobociem. Wśród zawodów z wykształceniem średnim zawodowym największe bezrobocie występuje wśród absolwentów z wykształceniem jako pracownik administracyjny. Z absolwentów, którzy ukończyli szkołę w tym zawodzie w badanym roku, **60%** zostało zarejestrowanych

* Powiatowy Urząd Pracy w Bielsku-Białej obsługuje swym zasięgiem dwa powiaty: teren powiatu grodzkiego oraz teren powiatu ziemskiego, a co za tym idzie prowadzi oddzielne statystyki dla poszczególnych powiatów.

w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne. Stosunkowo duże bezrobocie cechuje również absolwentów w zawodzie handlowca czy asystenta ekonomicznego. Bezrobocie w pozostałych kategoriach zawodowych cechuje się natomiast dużym rozdrobnieniem. Liczba bezrobotnych w poszczególnych zawodach kształtuje się na poziomie kilku osób. Jednak zwłaszcza w przypadku absolwentów szkół zawodowych odsetek ten kształtuje się na poziomie 10%. Jest to jednak wynik małej liczby absolwentów w poszczególnych kierunkach.

Wnioski

Problem lokalnego rynku pracy jest problemem bardzo złożonym i należy mieć świadomość, iż analiza ilościowa nie jest w stanie w pełni go oddać. Opiera się ona bowiem na danych z rejestrów Powiatowego Urzędu Pracy dotyczących bezrobotnych i ofert pracy. Nie ma natomiast możliwości objęcia analizą osób faktycznie nie pracujących a nie będących w oficjalnych rejestrach. Dotyczy to także ofert pracy, w przypadku których trudno jest ustalić jaki ich odsetek nie zostaje zgłoszony do urzędów pracy.

Złożoność tego problemu wynika również z mechanizmów rynkowych podaży i popytu na pracę. Są one kierowane przez szereg czynników trudnych czy wręcz nie możliwych do ujęcia, jak kwestie wysokości stawek płacowych, oferowanych przez pracodawców czy mobilności oraz motywacji do pracy i do podnoszenia swoich kwalifikacji przez osoby poszukujące pracy.

Mimo tego prowadzenie monitoringu lokalnego rynku pracy jest elementem niezbędnym w warunkach gospodarki rynkowej, stanowiącym istotne źródło informacji dla jego uczestników. Daje on bowiem obraz sytuacji, który może stać podstawą do kreowania działań na rzecz przeciwdziałania bezrobociu.

Podsumowując zatem powyższą analizę można wysunąć następujące wnioski:

- stopa bezrobocia w powiecie bielskim na koniec roku 2006 wynosiła 11,5% i była niższa w stosunku do 2005 roku o 2,2 pkt. procentowego;
- struktura bezrobocia pod względem poziomu wykształcenia charakteryzuje się przewagą udziału osób z wykształceniem zawodowym i niższym (67%), natomiast osoby z wyższym wykształceniem stanowią 6,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych;
- w ogólnej liczbie bezrobotnych 57,5% stanowią kobiety, natomiast ich udział w zawodach nadwyżkowych jest zdecydowanie większy;
- kolejnym ważnym wskaźnikiem obrazującym sytuację bezrobotnych jest okres pozostawania bez pracy. Procentowo udział osób długotrwale bezrobotnych kształtuje się na poziomie 61%;
- w 2006 roku liczba ofert pracy ukształtowała się na poziomie 3004, co dało w porównaniu do roku 2005 wzrost o 42%;
- największa liczba ofert pracy skierowana była do osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym jednakże liczba bezrobotnych w tej grupie pozostaje

wciąż najliczniejszą kategorią bezrobotnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie. Na taką sytuację ma wpływ niewystarczająca liczba ofert pracy zabezpieczająca podaż na pracę w tej kategorii;

- zawody cieszące się największym zainteresowaniem ze strony pracodawców to sprzedawca (11,4% wszystkich ofert w dyspozycji urzędu), pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle (5,6%), robotnik gospodarczy (5,5%) czy robotnik budowlany (5,4%), jednakże podaż pracy w tych zawodach nie jest w stanie w pełni zabezpieczyć popytu na pracę, mamy bowiem do czynienia z niedostosowaniem kwalifikacji zawodowych kandydatów w stosunku do potrzeb rynku pracy:
 - w przypadku zawodu sprzedawca trudności w zatrudnieniu wynikają z braku odpowiednich kwalifikacji, na które składają się m.in. umiejętność obsługi kasy fiskalnej, brak wystarczającego doświadczenia zawodowego, dyspozycyjności czy posiadanie aktualnej książeczki sanepidowskiej (w przypadku branży spożywczej),
 - równocześnie zaznaczyć należy, iż występują także utrudnienia leżące po stronie pracodawcy w postaci niewystarczających warunków zatrudnienia oferowanych przez nich np. niskie wynagrodzenie, niepełny wymiar czasu pracy,
 - trudności w zawodach budowlanych wynikają natomiast z faktu iż osoby zarejestrowane w tych zawodach nie posiadają wystarczających kwalifikacji, dodatkowych uprawnień, co często spowodowane jest długą przerwą w wykonywaniu zawodu,
- w omawianym okresie jako zawody nadwyżkowe, w których jednocześnie największe bezrobocie zostały zidentyfikowane przede wszystkim takie zawody jak: sprzedawca, kucharz czy pracownik biurowy;
- w 2006 roku jako zawody deficytowe zostały zidentyfikowane zawody takie jak: przetwórcza ryb, operator urządzeń pakujących, monter żaluzji, tynkarz, spawacz ręczny łukiem elektrycznym, pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle, operator koparek i zwałowarek, malarz-tapeciarz, brukarz, tokarz
- rynek pracy w powiecie bielskim w przeważającym stopniu ma charakter prywatny, na podstawie badań bowiem można stwierdzić, iż sektor prywatny obejmuje swym zasięgiem aż 78% podmiotów gospodarczych;

- w 2007 planowana jest znacznie większa liczba przyjęć niż zwolnień pracowników, liczba nowo przyjętych do pracy przekroczy prawie jedenastokrotnie liczbę zwolnień;
- sekcją PKD, w której planowana jest największa liczba przyjęć jest przetwórstwo przemysłowe (43,4% wszystkich przyjęć do pracy) oraz sekcja- hotele i restauracje (22,2%);
- największe zainteresowaniem ze strony pracodawców przewidywane jest w stosunku do wychowawców w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych (18,3%), pozostałych masarzy, robotników w przetwórstwie ryb i pokrewni (11,6%) oraz pozostałych robotników przy pracach prostych w przemyśle (6,7%)
- najczęściej zwolnień planowanych jest w sekcji handel hurtowy i detaliczny (43,3% wszystkich planowanych zwolnień) oraz przetwórstwo przemysłowe (19,7%)
- natomiast zawodem, co do którego planowane są najliczniejsze zwolnienia jest sprzedawca (12,5%) i takim samym stopniu lakiernicy samochodowi i operatorzy koparek i zwałowarek (16,8%);
- w 2006 spośród wszystkich absolwentów w powiecie bielskim największy odsetek uzyskało średnie ogólne (57,3%) następnie policealne i średnie zawodowe (30,8%), najmniej natomiast z wykształcenie zasadnicze zawodowe (11,9%);
- najczęściej absolwentów z wykształceniem średnim zawodowym uzyskało zawód technik mechanik (16,1% wszystkich absolwentów z wykształceniem średnim zawodowym), natomiast z wykształceniem zasadniczym zawodowym największa grupa absolwentów uzyskała zawód kucharz małej gastronomi (26,7%), sprzedawca (20%) oraz monter elektronik (17,1%);
- w 2007 roku struktura absolwentów według poziomu wykształcenia i zawodów nie ulegnie zasadniczej zmianie.

Spis wykresów	Str.
Wykres 1. Stopa bezrobocia w powiecie bielskim na przestrzeni 2004, 2005 i 2006 roku.....	7
Wykres 2. Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia w powiecie bielskim (stan na koniec 2006 roku).....	6
Wykres 3. Liczba ofert pracy w powiecie bielskim na przestrzeni 2004, 2005 i 2006 roku.....	10
Wykres 4. Struktura ofert pracy według poziomu wykształcenia w powiecie bielskim w 2006 roku.....	11
Wykres 5. Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie bielskim w 2006 roku.....	17
Wykres 6. Zakłady pracy według sektorów własności w powiecie bielskim w 2006 roku.....	18
Wykres 7. Zakłady pracy według sekcji PKD w powiecie bielskim w 2006 roku.....	20
Wykres 8. Przewidywane przyjęcia oraz zwolnienia pracowników w powiecie bielskim w okresie od 31.10.2006 do 31.10.2007 roku.....	20
Wykres 9. Planowane przyjęcia do pracy w powiecie bielskim według sekcji PKD w okresie od 31.10.2006 do 31.10.2007 roku.....	21
Wykres 10. Planowane przyjęcia do pracy w powiecie bielskim według zawodów w okresie od 31.10.2006 do 31.10.2007 roku.....	22
Wykres 11. Struktura zawodowa absolwentów ze względu na poziom wykształcenia w powiecie bielskim w 2006 roku.....	24
Wykres 12. Przewidywana struktura absolwentów według poziomu wykształcenia w powiecie bielskim w 2007 roku.....	24
Wykres 13. Struktura zawodowa bezrobotnych absolwentów według poziomu wykształcenia w powiecie bielskim (stan na koniec 2006 roku).....	25

Spis tabel	Str.
Tabela 1. Bezrobotni według zawodów w powiecie bielskim(stan na koniec 2006 roku).....	7
Tabela 2. Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie bielskim w 2006 roku.....	8
Tabela 3. Oferty pracy według zawodów w powiecie bielskim w 2006 roku.....	12
Tabela 4. Zakłady pracy w powiecie bielskim w 2006 roku w podziale na gminy.....	19
Tabela 5. Absolwenci w 2006 roku oraz przewidywani absolwenci w 2007 roku w powiecie bielskim według poziomu wykształcenia	23
Tabela 6. Bezrobotni absolwenci w powiecie bielskim według poziomu wykształcenia w 2006 roku.....	26

Aneks

Załącznik nr 1

ZAWODY DEFICYTOWE W POWIECIE BIELSKIM		
Lp.	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów $W_{n,II}^k$
1.	Operator urządzeń do nakładania powłok galwanicznych	MAX
2.	Przetwórca ryb	34
3.	Operator urządzeń pakujących	15
4.	Monter żaluzji	8,5
5.	Tynkarz	6,5
6.	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	4
7.	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	3,0364
8.	Operator koparek i zwalówek	2,8333
9.	Malarz – tapeciarz	2,5
10.	Brukarz	2,3333
11.	Tokarz	2,3043
12.	Spawacz ręczny gazowy	2
13.	Kierowca samochodu ciężarowego	1,881
14.	Tapicer	1,6364
15.	Murarz	1,5
16.	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	1,2963
17.	Malarz budowlany	1,2727
18.	Technik elektryk	1,2222
19.	Szwaczka	1,2143
20.	Magazynier	1,1429

Załącznik nr 2

ZAWODY NADWYŻKOWE W POWIECIE BIELSKIM		
Lp.	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów $W_{n,II}^k$
1.	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	0
2.	Pozostali kierowcy samochodów osobowych	0
3.	Pozostali ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewni	0
4.	Pedagog	0
5.	Pozostali monterzy wyrobów złożonych	0
6.	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0
7.	Krojczy	0
8.	Socjolog	0
9.	Aparatowy procesów chemicznych	0
10.	Sortowacz	0
11.	Pozostałe szwaczki, hafciarki i pokrewni	0
12.	Pozostali ogrodnicy sadownicy i pokrewni	0
13.	Pozostali tkacze, dziewiarze i pokrewni	0
14.	Organizator obsługi turystycznej [zawód szkolny: Technik obsługi turystycznej]	0
15.	Monter pojazdów i urządzeń transportowych	0
16.	Pozostali sprzedawcy i demonstratorzy	0,0222
17.	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,0374
18.	Operator urządzeń do formowania wyrobów z tworzyw sztucznych	0,0667
19.	Bez zawodu	0,0768
20.	Tłoczarz w metalu	0,0769
21.	Ogrodnik terenów zieleni	0,0833
22.	Specjalista administracji publicznej	0,0952
23.	Specjalista zastosowań informatyki	0,1053
24.	Portier	0,1111
25.	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	0,1176
26.	Technik elektronik	0,1176
27.	Kasjer handlowy	0,125
28.	Pozostali pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	0,137
29.	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	0,2074
30.	Pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	0,2143
31.	Błacharz samochodowy	0,2174
32.	Nauczyciel języka polskiego	0,2222
33.	Robotnik magazynowy	0,225
34.	Sprzątaczką	0,2278
35.	Technik budownictwa	0,25

36.	Pakowacz	0,2609
37.	Pozostali agenci do spraw sprzedaży [handlowcy]	0,2632
38.	Robotnik placowy	0,2667
39.	Technik fizjoterapii	0,3077
40.	Kontroler jakości wyrobów - artykuły przemysłowe	0,3125
41.	Dozorca	0,3333
42.	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,3478
43.	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	0,3532
44.	Ślusarz	0,3846
45.	Lakiernik samochodowy	0,3846
46.	Stolarz	0,3878
47.	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	0,4167
48.	Specjalista do spraw reklamy	0,4167
49.	Nauczyciel języka obcego	0,4615
50.	Pozostali monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych	0,4615
51.	Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych]	0,4667
52.	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	0,5
53.	Technik informatyk	0,5
54.	Sprzedawca	0,5181
55.	Księgowy [samodzielny]	0,52
56.	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	0,5227
57.	Pomoc kuchenna	0,5385
58.	Cukiernik	0,5476
59.	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	0,5517
60.	Kierowca samochodu osobowego	0,5577
61.	Bufetowy [barman]	0,5676
62.	Kierownik wewnętrznej jednostki działalności podstawowej w handlu hurtowym i detalicznym	0,5714
63.	Pozostali piekarze, cukiernicy i pokrewni	0,5714
64.	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	0,6286
65.	Kierowca operator wózków jezdniowych	0,6364
66.	Elektromonter [elektryk] zakładowy	0,6667
67.	Kucharz	0,6707
68.	Pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	0,75
69.	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	0,7576
70.	Kelner	0,7813
71.	Recepcjonista	0,8
72.	Technik mechanik	0,8056
73.	Robotnik gospodarczy	0,8497
74.	Robotnik budowlany	0,8859